

Katarzyna Przybyła

Poziom życia w wybranych miastach dolnośląskich

Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 37/2, 299-309

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Katarzyna Przybyła*

Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

POZIOM ŻYCIA W WYBRANYCH MIASTACH DOLNOŚLĄSKICH

Streszczenie

W artykule przeanalizowano warunki życia w dużych miastach Dolnego Śląska. Na podstawie zestawu cech charakteryzujących wybrane miasta w zakresie poziomu życia mieszkańców (m.in.: sytuacja mieszkaniowa, stan środowiska naturalnego, uwarunkowania na rynku pracy, bezpieczeństwo mieszkańców czy dostępna oferta w zakresie dóbr kultury) skonstruowano taksonomiczne mierniki rozwoju. Do badania zgromadzono przestrzenne szeregi danych dla roku 2012.

Słowa kluczowe: poziom życia ludności miast, taksonomiczna metoda wzorca rozwoju

Wprowadzenie

Województwo dolnośląskie leży w południowo-zachodniej części Polski. Obejmuje powierzchnię 19 948 km², na południu graniczy z Czechami, na zachodzie – z Niemcami, na północy – z województwami: lubuskim i wielkopolskim, oraz na wschodzie – z opolskim. Lokalizację obszaru można uznać za korzystną; na dodatkowe podkreślenie zasługuje fakt, iż w regionie przecinają się istotne szlaki komunikacyjne: wschód-zachód i północ-południe. Na terenie województwa, według stanu z 2012 roku, zamieszkuje nieco ponad 2,9 mln

* Adres e-mail: katarzyna.przybyla@up.wroc.pl.

osób, tzn. 7,6% ludności Polski. Poziom PKB *per capita* w 2011 roku wyniósł 44 961 zł, co stanowiło 113,4% średniej wielkości właściwej dla kraju¹.

Celem artykułu jest analiza oraz próba porównania warunków życia mieszkańców w większych miastach Dolnego Śląska. Do badania wybrano te miejscowości, które w 2012 roku były powiatami grodzkimi, tj. Jelenią Górę, Legnicę i Wrocław. Najmniejszą liczbą mieszkańców w gronie badanych miast cechuje się Jelenia Góra (82 846 osób), Legnicę zamieszkuje 102 422 mieszkańców, a będący miastem wojewódzkim Wrocław – 631 188 osób. Należy podkreślić różnicę potencjału demograficznego Wrocławia i pozostałych wiodących miast Dolnego Śląska – suma liczby ich mieszkańców, od czasów powojennych, nie przekroczyła liczby mieszkańców Wrocławia².

Badanie jest istotne dla określenia dystansu dzielącego analizowane miasta pod względem wybranego aspektu rozwoju społecznego. Należy też dodać, że stanowi kontynuację wcześniej podejmowanych rozważań³.

Warto zauważyć, że w 2013 roku do grona dolnośląskich powiatów grodzkich po kilkuletniej nieobecności powrócił Wałbrzych. Jednak ze względu na brak zasadniczej części danych statystycznych w Banku Danych Lokalnych GUS w drugiej połowie 2014 roku wykonanie badania dla 2013 roku z uwzględnieniem Wałbrzycha było niemożliwe. Zagadnienie to znajdzie rozwinięcie w kolejnych pracach.

W literaturze przedmiotu pojęcie poziomu życia nie jest jednoznacznie zdefiniowane. Zgodnie z jedną z pierwszych definicji, sformułowaną w 1976 roku, na jakość życia składa się stopień zaspokojenia potrzeb w określonych z góry dziedzinach życia, takich jak: małżeństwo, życie rodzinne, zdrowie, sąsiedzi, znajomi, zajęcia domowe, praca zawodowa, życie w danym kraju, miej-

¹ *Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2011 r.*, Urząd Statystyczny w Katowicach, GUS, Katowice 2013, s. 58, plik pdf, www.stat.gov.pl/cps/rde/xbr/gus/RN_pkb_rachunki_regionalne_2011.pdf (20.07.2014).

² A. Kulczyk-Dynowska, *Sąsiedztwo przestrzeni wiejskiej i dużego miasta*, w: *Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich* nr 2/III, Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi PAN w Krakowie, Stowarzyszenie Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich, Kraków 2012, s. 75.

³ Por. K. Przybyła, *Poziom warunków życia w dużych miastach dolnośląskich*, w: *Gospodarka przestrzenna VIII*, red. J. Potocki, Wydawnictwo KGP AE we Wrocławiu, Jelenia Góra 2005, s. 79–85; też, *Jakość życia w wybranych miastach Dolnego Śląska, Gospodarka lokalna w teorii i praktyce*, red. R. Brol, A. Sztando, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 179, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 260–265.

sce zamieszkania, czas wolny, warunki mieszkaniowe, wykształcenie i standard życia⁴.

J.C. Flanagan zwrócił uwagę, że określone z góry sfery życia mogą mieć różne znaczenie dla badanych osób, oceniając zaś jakość życia, należy ten fakt brać pod uwagę⁵. M. Rapley podkreślił, że poziom jakości życia stanowi wypadkową między obiektywnymi warunkami a ich subiektywną oceną. Poziom jakości życia w złych warunkach wcale nie musi być niższy (gdy występuje adaptacja do tych warunków) niż poziom jakości życia w dobrych warunkach (gdy występuje dysonans na skutek niskiej subiektywnej oceny)⁶.

Fiński socjolog E. Allardt zauważył, że na dobrobyt społeczny składają się trzy grupy potrzeb ludzkich: posiadanie, uczucie i istnienie. Pierwsza z nich odnosi się do sfery posiadania i konsumowania wyrobów, druga – do stosunków interpersonalnych, a trzecia – do warunków zdrowia, środowiska, rozwoju osobistego, statusu społecznego. Jednocześnie Allardt rozróżnił pojęcia: poziom życia i jakość życia. Przyjął on, że poziom życia wiąże się z potrzebami materialnymi i określany jest przez pierwszy czynnik potrzeb ludzkich, natomiast jakość życia to potrzeby pozamaterialne i jako takie charakteryzowane są przez pozostałe dwie sfery potrzeb ludzkich⁷.

Dla potrzeb artykułu przyjęto, że poziom życia to stopień zaspokojenia potrzeb ludności wynikający z konsumpcji wytworzonych przez człowieka dóbr materialnych i usług oraz z wykorzystania walorów środowiska naturalnego i społecznego⁸.

⁴ A. Campbell, P.E. Converse, W.L. Rogers, *The quality of American Life: perception, evaluation, and satisfaction*, Russell Sage Foundation, New York 1976.

⁵ J.C. Flanagan, *Measurement of quality of life: current state of the art*, „Archives of Physical Medicine and Rehabilitation” 1982, nr 63, s. 56–59.

⁶ M. Rapley, *Quality of Life Research – a critical introduction*, SAGE Publications Ltd., London–Thousand Oaks–Dehli 2003.

⁷ E. Allardt, *Having, Loving, Being: An Alternative to the Swedish Model of Welfare Research*, w: *The Quality of Life*, red. M. Nussbaum, A. Sen, Clarendon Press, Oxford 1993, s. 88–94.

⁸ C. Bywalec, S. Wydimus, *Poziom życia ludności Polski w porównaniu z krajami Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej*, „Ekonomista” 1992, nr 5–6.

1. Konstrukcja miary rozwoju badanych miast

Poziom warunków życia ludności w badanych miastach został zbadany przy użyciu taksonomicznej metody wzorca rozwoju. Pozwala ona uporządkować zbiór obiektów (miast), z których każdy jest opisany zbiorem cech diagnostycznych, mających charakter stymulant lub destymulant.

Miara jest tak skonstruowana, aby spełniała następujące właściwości:

- im wyższy /lepszy/ poziom badanego zjawiska złożonego, tym wyższa wartość miary rozwoju,
- wartości miary rozwoju są zawarte w przedziale $[0,1]$, przy czym miara rozwoju obliczona dla wzorca rozwoju (najlepsze wartości każdej zmiennej objaśniającej) równa się jeden, natomiast dla antywzorca (najgorsze wartości cech wybranych dla charakterystyki poszczególnych miast) – zero⁹.

Na potrzeby badania zgromadzono materiał statystyczny – szeregi przekrojowe dla grupy czterdziestu dwóch cech, charakteryzujących warunki życia (możliwości), jakie badane miasta zapewniały swoim mieszkańcom w 2012 roku. Choć nie są to wszystkie cechy, jakie można brać pod uwagę w trakcie takiego badania, to dają pewien obraz poziomu życia mieszkańców badanych jednostek. W tabeli 1 zawarto zestawienie tych cech i ich mierników. Na tym etapie obliczono również średnią arytmetyczną \bar{X}_j , odchylenie standardowe S_j i współczynnik zmienności V_j dla każdej badanej cechy.

Tabela 1. Wstępny zestaw cech diagnostycznych

Lp.	Cecha	Miernik
1	2	3
1	Dochody miasta	Dochody budżetów w przeliczeniu na 1 mieszkańca [zł]
2	Dochody miasta	Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca [zł] (średnia z trzech lat)
3	Aktywność społeczno-gospodarcza	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności
4	Aktywność społeczno-gospodarcza	Produkt Krajowy Brutto na 1 mieszkańca (NTS 3)
5	Zasoby mieszkaniowe	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]

⁹ G. Kowalewski, *Metody analizy rozkładu wielu zmiennych*, w: *Ekonometria. Metody i analiza problemów ekonomicznych*, red. K. Jajuga, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 1998, s. 39.

1	2	3
6	Wyposażenie mieszkań	Mieszkania wyposażone w łazienkę – w % ogółu mieszkań
7	Wyposażenie mieszkań	Mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie – w % ogółu mieszkań
8	Gospodarka komunalna	Korzystający z instalacji wodociągowej – w % ogółu ludności
9	Gospodarka komunalna	Korzystający z instalacji kanalizacyjnej – w % ogółu ludności
10	Gospodarka komunalna	Korzystający z instalacji gazowej – w % ogółu ludności
11	Rynek pracy	Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących – ogółem
12	Rynek pracy	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto
13	Rynek pracy	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]
14	Bezpieczeństwo publiczne	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw – ogółem
15	Ochrona środowiska	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych w ciągu roku [t/1 km ²]
16	Ochrona środowiska	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych w ciągu roku [t/1 km ²]
17	Ochrona środowiska	Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w ciągu roku [dam ³ /1 km ²]
18	Ochrona środowiska	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności
19	Środowisko	Udział terenów zieleni w powierzchni – ogółem [%]
20	Kultura	Liczba woluminów w bibliotekach publicznych przypadająca na 1000 mieszkańców
21	Kultura	Liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych
22	Kultura	Członkowie kół (klubów) na 1000 mieszkańców
23	Kultura	Uczestnicy imprez organizowanych przez domy kultury, ośrodki kultury, kluby, świetlice na 1000 mieszkańców
24	Kultura fizyczna	Ćwiczący ogółem w klubach sportowych łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS na 1000 mieszkańców
25	Opieka zdrowotna	Liczba ludności na 1 przychodnię
26	Opieka zdrowotna	Łóżka w szpitalach ogólnych na 1000 mieszkańców
27	Opieka zdrowotna	Lekarze (wg podstawowego miejsca pracy) na 1000 mieszkańców
28	Opieka zdrowotna	Liczba mieszkańców na 1 aptekę ogólnodostępną
29	Żłobki	Miejsca w żłobkach (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi) przypadające na 100 dzieci w wieku 0–2 lat
30	Pomoc społeczna	Miejsca w placówkach stacjonarnej pomocy społecznej przypadające na 1000 mieszkańców
31	Przedszkola	Odsetek dzieci w wieku 3–6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [%]
32	Szkolnictwo	Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w gimnazjum
33	Szkolnictwo	Liczba uczniów przypadających na 1 oddział w szkole podstawowej
34	Szkolnictwo	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych przypadający na 1 komputer z dostępem do internetu, przeznaczony do użytku uczniów

1	2	3
35	Szkolnictwo	Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów przypadający na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do internetu, przeznaczony do użytku uczniów
36	Szkolnictwo wyższe	Absolwenci szkół wyższych na 10 tys. ludności (NTS 3)
37	Ruch ludności	Przyrost naturalny na 1000 ludności
38	Ruch ludności	Saldo migracji na pobyt stały na 1000 osób
39	Ruch ludności	Zgony osób w wieku do 65 lat na 1000 ludności w tej grupie wiekowej (średnia z trzech lat)
40	Transport	Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ²
41	Transport	Wypadki ogółem na 10 tys. mieszkańców
42	Transport	Ścieżki rowerowe na 10 tys. km ²

Źródło: opracowanie własne.

Ze względu na zbyt niską wartość współczynnika zmienności ($V_j < 0,1$) z dalszego postępowania wyeliminowano zmienne *quasi*-stałe tj. cechy nr: 6–10, 18, 28, 31–34 (oznaczone w tabeli 1 kolorem szarym). Dla pozostałych trzydziestu jeden zmiennych zbudowano macierz korelacji r zawierającą współczynniki korelacji Pearsona pomiędzy poszczególnymi zmiennymi. Metodą ekspercką, ze względu na dużą funkcyjną zależność liniową zmiennych nr 26 z innymi zmiennymi, zdecydowano się wyeliminować ją z dalszego badania. W efekcie otrzymano zbiór trzydziestu cech, uczestniczących w dalszym badaniu (tabela 2).

Tabela 2. Zestaw wartości cech diagnostycznych uczestniczących w badaniu

Lp.	Jelenia Góra	Legnica	Wrocław	\bar{X}_j	S_j	V_j
1	2	3	4	5	6	7
1	4484,84	3920,20	5688,95	4698,0	903,4	0,19
2	276,35	7,10	3,42	95,6	156,5	1,64
3	1523	1298	1665	1495,3	185,1	0,12
4	31892	73822	60425	55379,7	21415,5	0,39
5	27,00	25,30	31,8	28,0	3,4	0,12
11	7,20	15,00	9,9	10,7	4,0	0,37
12	3291,10	3034,10	3923,9	3416,4	458,0	0,13
13	7,00	7,60	4,7	6,4	1,5	0,24
14	72,10	69,40	51,5	64,3	11,2	0,17
15	3,80	36,80	28,1	22,9	17,1	0,75
16	0,60	0,60	0,9	0,7	0,2	0,25
17	69,50	108,80	118,7	99,0	26,0	0,26
19	1,60	3,70	4,8	3,4	1,6	0,48
20	2874,30	3207,30	1780,5	2620,7	746,4	0,28
21	88,60	76,40	52,5	72,5	18,4	0,25

1	2	3	4	5	6	7
22	16,7	5,0	7,4	9,7	6,2	0,64
23	1078,0	739,9	614,9	810,9	239,6	0,30
24	28,9	20,8	24,4	24,7	4,0	0,16
25	1690,7	2438,6	1471,3	1866,9	507,1	0,27
27	2,6	2,6	4,2	3,2	0,9	0,29
29	6,0	13,7	15,4	11,7	5,0	0,43
30	2,7	2,1	2,3	2,4	0,3	0,12
35	13,7	19,8	15,7	16,4	3,1	0,19
36	21,0	65,0	557,0	214,3	297,6	1,39
37	-4,7	-1,5	-0,6	-2,3	2,2	-0,95
38	-2,7	-3,6	1,4	-1,6	2,7	-1,63
39	4,3	4,2	3,3	3,9	0,6	0,15
40	186,4	369,3	264,7	273,5	91,8	0,34
41	5,7	8,5	17,7	10,6	6,3	0,59
42	3660,6	5142,9	6965,9	5256,5	1655,6	0,31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W celu ujednoczenia jednostek miar poszczególnych cech oraz ich rzędów wielkości przeprowadzono normalizację, w której efekcie powstała macierz znormalizowana Z :

$$Z = \begin{bmatrix} z_{11} & z_{12} & \dots & z_{1m} \\ z_{21} & z_{22} & \dots & z_{2m} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ z_{n1} & z_{n2} & \dots & z_{nm} \end{bmatrix},$$

gdzie: z_{ij} – znormalizowana wartość i -tej obserwacji zmiennej (cechy) X_j .

W kolejnym etapie badania wyznaczono tzw. wzorzec rozwoju Z_0 o najlepszych wartościach dla każdej cechy:

$$Z_0 = [Z_{01}, Z_{02}, \dots, Z_{0j}, \dots, Z_{0m}],$$

gdzie: $Z_{0j} = \max_i z_{ij}$, gdy zmienna Z_j jest stymulantą, i $Z_{0j} = \min_i z_{ij}$, gdy zmienna Z_j jest destymulantą,

oraz antywzorzec Z_{-0} o najgorszych wartościach każdej zmiennej:

$$Z_{-0} = [Z_{-01}, Z_{-02}, \dots, Z_{-0j}, \dots, Z_{-0m}],$$

gdzie: $Z_{-0j} = \max_i Z_{ij}$, gdy zmienna Z_j jest destymulantą, i $Z_{-0j} = \min_i Z_{ij}$, gdy zmienna Z_j jest stymulantą.

Następnie zbadano podobieństwo pomiędzy badanymi obiektami a wzorcem rozwoju Z_0 przez obliczenie odległości euklidesowej d_{i0} :

$$d_{i0} = \sqrt{\sum_{j=1}^m (z_{ij} - z_{0j})^2} \quad \text{dla } i = 1, \dots, n.$$

W kolejnym etapie policzono odległość między wzorcem rozwoju a antywzorcem rozwoju d_0 :

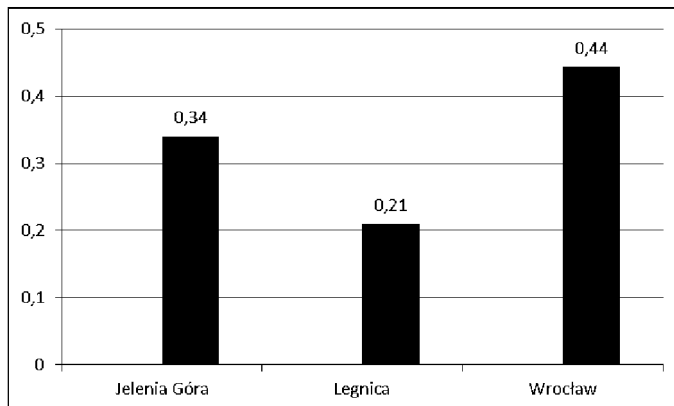
$$d_0 = \sqrt{\sum_{j=1}^m (z_{0j} - z_{-0j})^2}.$$

W ostatniej fazie badania policzono mierniki m_i dla badanych miast:

$$m_i = 1 - \frac{d_{i0}}{d_0} \quad \text{dla } i = 1, 2, \dots, n.$$

W wyniku przeprowadzonego postępowania badawczego otrzymano następujące wartości mierników rozwoju dla badanych miast: Jelenia Góra – 0,34, Legnica – 0,21, Wrocław – 0,44 (rys. 1).

Rys. 1. Wartości mierników rozwoju dla badanych miast

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzić można, że w 2012 roku Wrocław oferował swoim mieszkańcom najwyższy poziom warunków życia (badany wymienionymi w tabeli 1 cechami). Jest to kontynuacja tendencji, którą można obserwować przynajmniej od 2003 roku¹⁰. Jednocześnie miasto wojewódzkie dominowało ekonomicznie nad pozostałymi obszarami Dolnego Śląska – cechowało się najlepszymi lub powyżej przeciętnej wartościami mierników sytuacji ekonomicznej, takich jak m.in. wydatki i dochody budżetów w przeliczeniu na mieszkańca, stopa bezrobocia rejestrowanego, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON czy wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach. Z dużą intensywnością przyciągało inwestycje, zarówno publiczne, jak i prywatne¹¹.

Warto zauważyć, że od 2008 roku wzrósł dystans dzielący Wrocław od Jeleniej Góry i Legnicy pod względem analizowanego zjawiska. W 2012 roku wartość miary rozwoju dla Jeleniej Góry stanowiła 76,7% wielkości właściwej dla Wrocławia, a dla Legnicy – w relacji do Wrocławia – 47,2%. W 2008 roku – odpowiednio 86,8% i 71,7% (wartości m_i w 2008 roku: Jelenia Góra – 0,46, Legnica – 0,38, Wrocław – 0,53)¹².

Przyjąć można, że ze względu na zachodzące procesy rozwojowe, powiązane m.in. z wchłanianiem przez gospodarkę funduszy unijnych oraz ze względu na prognozowane zakończenie światowego kryzysu gospodarczego, poziom życia ludności będzie się podnosił. Dyskusyjnym jednak pozostaje, czy dystans dzielący badane miasta będzie narastał, czy też się zmniejszał – w dużej mierze uzależnione to jest od prowadzonej przez władze publiczne polityki gospodarczej, w tym regionalnej. Nie pozostawia wątpliwości jednak fakt, że zmniejszenie tak istotnych dysproporcji rozwojowych, jak zaobserwowane, wymaga dłuższego czasu.

¹⁰ Por. K. Przybyła, *Poziom warunków...*, s. 79–85; też, *Jakość życia...*, s. 260–265.

¹¹ Taż, A. Kulczyk-Dynowska, *Economic evolution of the Lower Silesia subregions, Local Economy in Theory and Practice Planning and Evaluation Aspects*, red. R. Brol, A. Sztando, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 282, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2013, s. 139–146.

¹² Z powodu nieznaczenie zmienionego zestawu cech diagnostycznych w poszczególnych latach (ze względu na dostępność danych GUS) wartości miary m_i nie mogą być bezpośrednio porównywane w przekroju czasowym.

Literatura

- Allardt E., *Having, Loving, Being: An Alternative to the Swedish Model of Welfare Research*, w: *The Quality of Life*, red. M. Nussbaum, A. Sen, Clarendon Press, Oxford 1993.
- Bywalec C., Wydymus S., *Poziom życia ludności Polski w porównaniu z krajami Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej*, „*Ekonomista*” 1992, nr 5–6.
- Campbell A., Converse P.E., Rogers W.L., *The quality of American Life: perception, evaluation, and satisfaction*, Russell Sage Foundation, New York 1976.
- Flanagan J.C., *Measurement of quality of life: current state of the art.*, „*Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*” 1982, nr 63.
- Kowalewski G., *Metody analizy rozkładu wielu zmiennych*, w: *Ekonometria. Metody i analiza problemów ekonomicznych*, red. K. Jajuga, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 1998.
- Kulczyk-Dynowska A., *Sąsiedztwo przestrzeni wiejskiej i dużego miasta*, w: *Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich nr 2/III*, Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi PAN w Krakowie, Stowarzyszenie Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich, Kraków 2012.
- Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2011 r.*, Urząd Statystyczny w Katowicach, Główny Urząd Statystyczny, Katowice 2013, plik pdf, www.stat.gov.pl/cps/rde/xbr/gus/RN_pkb_rachunki_regionalne_2011.pdf.
- Przybyła K., *Jakość życia w wybranych miastach Dolnego Śląska. Gospodarka lokalna w teorii i praktyce*, red. R. Brol, A. Sztando, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 179, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2011.
- Przybyła K., Kulczyk-Dynowska A., *Economic evolution of the Lower Silesia sub-regions, Local Economy in Theory and Practice Planning and Evaluation Aspects*, red. R. Brol, A. Sztando, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 282, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2013.
- Przybyła K., *Poziom warunków życia w dużych miastach dolnośląskich*, w: *Gospodarka przestrzenna VIII*, red. J. Potocki, Wydawnictwo KGP AE we Wrocławiu, Jelenia Góra 2005.
- Rapley M., *Quality of Life Research – a critical introduction*, SAGE Publications Ltd., London–Thousand Oaks–Dehli 2003.

LIVING STANDARDS IN CHOSEN LOWER SILESIA CITIES

Abstract

In this article the analysis of the conditions of living in the Lower Silesian cities has been done. On the basis of the set of features characteristic for the chosen cities, taking the level and the quality of living (eg the housing problem, the condition of natural environment, job market, the safety of inhabitants or the available offer of the cultural institutions) into account, the taxonomic measurements of development were constructed. For this research the spatial sets of data valid in the year 2012 were gathered.

Keywords: taxonomical measure of development, quality of life of the inhabitants of a city

JEL Code: R13

Translated by Renata Gordziejonok